

Gemeenteraad Voerendaal

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk 409221	Voerendaal 10-november-2023
Onderwerp Krapte (thuis)zorg en versterken informele zorg		Behandeld door K. Voorjans	Bijlagen

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het personeelstekort in de zorg is een steeds groter wordend probleem. Dit tekort blijft de komende jaren onverminderd groot en zal zelfs toenemen. Het is een landelijk probleem, maar er zijn ook regionale verschillen, meestal samenhangend met de demografie van de regio. Door de vergrijzing neemt de zorgvraag toe en lopen tekorten op. Limburg is al behoorlijk vergrijsd en dat vergt veel van onder andere de thuiszorg. Als we de zorg blijven organiseren zoals we dat nu doen, moet in 2040 één op de vier werknemers in de zorg werken. Dat is niet haalbaar. Dit uitgangspunt vormt dan ook de aanleiding voor het Integraal zorgakkoord (IZA).

Veel afspraken uit het IZA houden direct verband met de afspraken die tussen het rijk en gemeenten zijn gemaakt in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). IZA/GALA omvatten ambities om in gezamenlijkheid te werken aan een toekomstbestendige zorg. Binnen het GALA is de gemeente aan zet om te komen tot een domeinoverstijgende en structurele preventieve aanpak op diverse gezondheidsdomeinen. Het versterken van de informele zorg is hier een belangrijk onderdeel van.

Mensen worden ouder en blijven langer thuis wonen. Dit vraagt veel zorg en ondersteuning in de nabijheid van mensen. We zien het aantal Wmo-cliënten al vier jaar op rij gestaag toenemen, bij de hulp bij het huishouden is sprake van een toename van maar liefst 39%. En dat terwijl er sprake is van een krapte op de arbeidsmarkt in de zorg. De laatste maanden hebben we steeds vaker te maken gehad met wachtlijsten en cliëntenstops in de Wmo, zowel bij de hulp bij huishouden als bij de begeleiding. Op dit moment kunnen nieuwe cliënten met een indicatie voor hulp bij het huishouden niet naar een zorgaanbieder toegeleid worden. We zijn langzaam een wachtlijst aan het opbouwen. De wachtlijst bedraagt op dit moment ongeveer 10 cliënten bij de hulp bij het huishouden. Anderzijds is er een wachtlijst bij

Raadhuisplein 1	T 045 – 575 33 09
6367 ED Voerendaal	F 045 – 575 11 95
Postbus 23000	E onfo@voerendaal.nl
6367 ZG Voerendaal	W voerendaal.nl

verschillende dagbestedingslocaties.

Dit alles heeft ertoe geleid dat we de manier waarop we omgaan met informele zorg en mantelzorgondersteuning goed onder de loep hebben genomen. Wij zien een optimale samenwerking tussen de informele en de formele zorg als één van de mogelijk passende alternatieven voor de aanpak van dit zorgtekort. We willen de informele inzet optimaal benutten en zo goed mogelijk laten aansluiten op en laten samenwerken met de formele zorg. Daarnaast willen we de inzet van het informele netwerk in de formele zorg ook op een passende manier waarderen.

In de gemeente Voerendaal zijn we met de vraag hoe we de informele zorg meer kunnen versterken en zo goed mogelijk kunnen verbinden met de formele zorg op de volgende manieren aan de slag gegaan:

1. Er heeft op het vlak van de lokale mantelzorgondersteuning een intensivering plaats gevonden in de vorm van een kwartiermaker mantelzorgondersteuning:
 - Meer aandacht gevraagd voor de thematiek mantelzorgondersteuning bij verschillende netwerkpartners (maatschappelijk werk, praktijkondersteuners huisartsen, casemanagers dementie, Burgerij, zichtbare schakels, etc).
 - Ophalen van signalen bij mantelzorgers waar behoefte aan is, wat onlangs heeft geleid tot een prikkelarme Hoeskamer voor mantelzorgers samen met hun zorgvrager.
 - Samenbrengen van het aanbod van het regionale steunpunt voor mantelzorgers en andere netwerkpartners en burgers in Voerendaal.
 - Meer communicatie van/over het lokale aanbod informele zorg en de verschillende partners op dit gebied, zoals het Alzheimer café, Gehandicaptenzorgvragersplatform, etc.
 - Op casusniveau is er veel aandacht voor signalen van overbelasting bij mantelzorgers en ondersteuningsbehoeften, bijvoorbeeld vanuit de Burgerij, maar ook middels de Wmo-huisbezoeken.
2. Er is door 6 Parkstadgemeenten samen met het steunpunt voor mantelzorgers een regionale website ontwikkeld waar het aanbod van 25

Raadhuisplein 1	T 045 – 575 33 09
6367 ED Voerendaal	F 045 – 575 11 95
Postbus 23000	E onfo@voerendaal.nl
6367 ZG Voerendaal	W voerendaal.nl

verschillende informele zorgpartners wordt gebundeld: www.helpsaam.nl. De website gaat in februari 2024 live.

3. We zetten in op bewustwording onder zorgmedewerkers dat het eigen netwerk belangrijk is, en om dit netwerk optimaal in te schakelen en te ondersteunen. Voorbeeld: de zichtbare schakels van Meander (thuiszorg Verpleging & Verzorging) gaan het netwerk van de thuiszorgcliënten meer betrekken en onderling versterken.
4. We stimuleren de inzet van het informele netwerk met behulp van een pgb in de formele zorg (hbh, laagdrempelige begeleiding) om zo de thuiszorg te ontlasten maar toch de zorg-/hulpvragen in te kunnen blijven vullen. De pgb-tarieven voor hulp bij huishouden en begeleiding voor iemand uit het informele netwerk zijn in Q4-2023 verhoogd en bij iedere indicatie wordt nadrukkelijk gevraagd of iemand uit het informele netwerk bereid en in staat is om de zorg met een pgb te leveren.
5. In de Burgerijen is er aandacht voor kwetsbare inwoners en hun mantelzorgers en worden de vrijwilligers geholpen door maatschappelijk werk en de vrijwilligerscoördinatoren om zorgelijke signalen op te vangen en op de juiste wijze door te leiden. Hier is in de afgelopen periode extra op geïnvesteerd. Daarbij is er extra aandacht besteed aan samenwerking met verschillende professionals.
6. Er is een grote verscheidenheid in het type bezoeker van de Burgerij. Tevens zien we ook een verzwaring van de problematiek van de bezoeker in zijn algemeenheid. Dit vraagt ook wat van de vrijwilligers. Daarom is er extra aandacht voor kennisverbreding van de Burgerij-vrijwilligers in het omgaan met kwetsbare burgers. Waar nodig wordt hier in geïnvesteerd. Voorbeelden hiervan zijn de training gericht op inclusie en diversiteit en de training herkennen en omgaan met dementie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Raadhuisplein 1	T 045 – 575 33 09
6367 ED Voerendaal	F 045 – 575 11 95
Postbus 23000	E onfo@voerendaal.nl
6367 ZG Voerendaal	W voerendaal.nl

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL,
de secretaris, de burgemeester,

C.J.H.M. Janssen

W. Houben